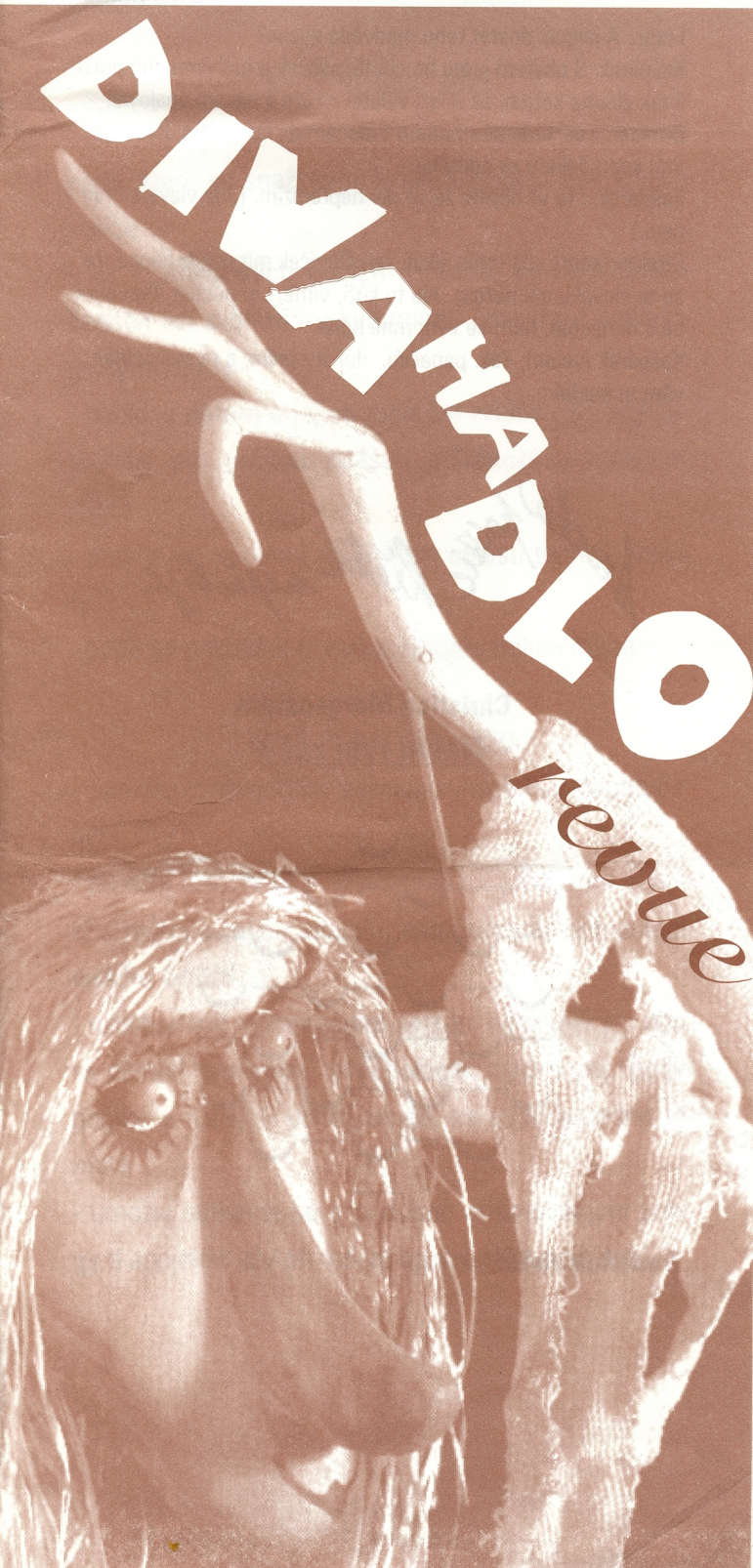
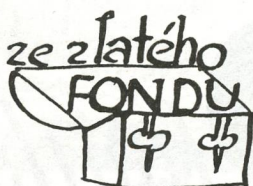

5 *louthkářská* CHRUUDIM 5. července 96

Bohumil Schweigstill
"Kašpárkovo šidítko"
veslohra o 3 jednáních

Franc: A jakpak dostat toho medvěda v lese?

Kašpárek: S uhlířem jsme ho chytli, svázali a holí jsme mu prášili tak dlouho kožich, až zlostí vyleťel z kůže a někam upaloval.

Direktor: Teď tedy jít s panem Francem do kanceláře, kde dostat kopu dukátů za odměnu.

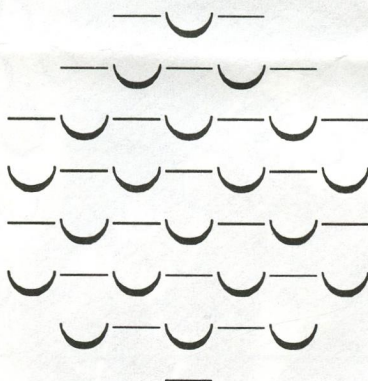
Kašpárek: I to už běžím, že se div nepřerazím. (Jde vlevo s Francem.)

Direktor(sám) : Já tohle šíkat, ten človíček mít někdy nápad, že se to člověku ani nezdát. Ale tu kůži, víme, si nechat. Pan chrá - bě o ni nedbat, nám se výborně hodit.

Kašpárek (vejde): Tak. panečku, dukáty mám, a to své šidítko vám tu nechám.-

Pročla pozice Křebík nepřibije

Christian Morgenstern
Noční rybí zpěv

(redakce sobě)

Rozhodne!!!

jste si asi všimli, že oba mí hoši (František i Petr) trpí (a nejsou sami) divadelní neutěšeností letošní LCH. Projevuje se to především v úvodnicích a v redakci. Z toho vyplývá, že já jako jediný ženský element nemohu (i když tajně tak činím) propadnout Depresi Mode a tak se cítím stále (přibližně) pozitivně naladěná.

Vcelku se mi to myslím daří, především díky tomu, že redakce ožila. Continuo Vodňany sem občas vtrhne a nekompromisně tvoří, Dáda na nás neprdí a průběžně nám vnáší světlo do temnot, porotci obětavě píší, lektori nás těší, protože přispívají, semináristé konečně začali vynášet zprávy ze seminářů, Petr Mlád nám opatřuje běžnůstky (novou kazetu, kapesníčky - už jsme měli posmrkané všechny rukávy), které potřebujeme a které nemáme čas dohledávat.

Každé ráno máme na stole v redakci sladké překvapení od neznámého čitele - inteligentně 3 kousky, tedy pro všechny členy redakce. To jenom Froyda nosí 2 pizzy a Leri 1 flašku!

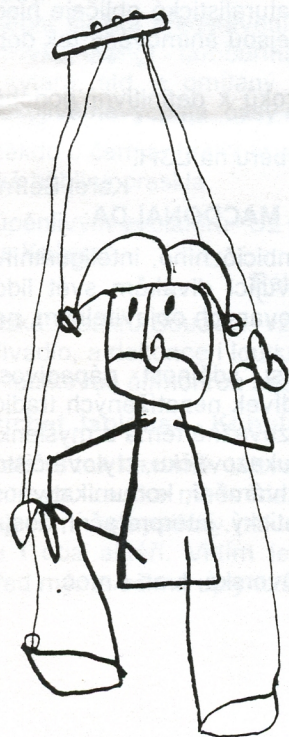
Vlastně nemám důvod si stěžovat. V redakci je rušno, tím pádem mi odpadá nepříjemná povinnost uklízet, protože to nemá cenu, semináře fungují bezvadně, lidi jsou skvělí, tak ještě kdyby se tu hrálo DIVADLO, kvůli tomu jsme tuším přijeli....

..... ale jinak neboj babi, vaří tu dobře a na pokoji spím s Petrem a Fandou, jsou to hodní kluci, i když v poslední době trochu zasmušilí.

Měj se hezky, nenadávej paní Švecové do abatyši a neříkej Duběnce a Crhovo matce že ti píšu.

Ahoj

Tvoje Petra.

**dnes
program**

DIVADLO KARLA PIPPICHA

17 a 20 hodin ČMUKAŘI Modřičice

D. Weissová, J. Ipser

SEDM TRPASLÍKŮ A SNĚHURKA

Pro diváky od 10 let

22 hodin

STUDIO DŮM Brno

E. Tálská a soubor

SVATBIČKY

ANEŽ ŽONGLOVÁNÍ SE SMRTÍ

MALÁ SCÉNA DIVADLA K. PIPPICHA

10 hodin

BIFULE Hradec Králové

L. Smoček, úprava J. Polehňa

PODIVNÉ ODPOLEDNE DR. ZVONKA BURKEHO

RÁMUS Pízeň

G. Rodari, K.J.Erben, K. Čapek

úprava K.Zounarová, J.Vašíček, K.Nesvedová

TRILOGIE O POKLADU

14 hodin

16 a 18 hodin SEMINÁŘE

ZDOBNIČAN Vamberk

V. Špicnerová - **JAK SE HONZA NAUČIL BÁT**

LOUTKOVÉ DIVADLO

10 hodin

OPAL Opava

I. Peřinová

POHÁDKY NA DRAKA

14 hodin

16 a 18 hodin SEMINÁŘE

VAVŘINEC Praha

P. Šrut, úprava a režie R. Svobodová

DUCH MARTINA MACDONALDA

LEČ NASTOJTE! Olomouc

Oscar Wilde, úprava soubor

... **HRNEC ZLATA PRO TOHO,**

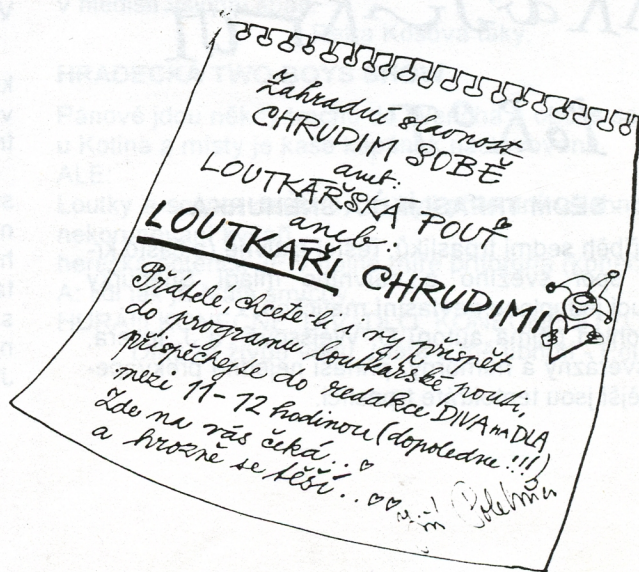
KDO TU HVĚZDU NAJDE ...

**zítra
program**

MĚSTSKÝ PARK

14 - 22 hodin CHRUDIM SOBĚ aneb Loutkářská pouť

všichni se ptají
kdo nám to hraje

Loutkářský soubor VAVŘINEC Praha

Soubor "Vavřinec" vznikl ze studentů literárně dramatického oboru základní umělecké školy v Praze 5, Na Popelce 18. Má 12 členů. V této pohádce hrají pouze tři členky souboru. Představení vzniklo v letošním školním roce při individuálních hodinách.

Loutkářský soubor ZDOBNÍČAN Vamberk

Loutkářský soubor je součástí DS ZDOBNÍČAN Vamberk. Má tři stálé členy. Hraje třetím rokem, většinou s marionetou na drátě. Dosud hrané tituly: Dlouhý, široký a bystrozraký, Drak (F. Čecha) a Jak se Honza...

Loutkářský soubor hraje příležitostně kdekoli.

ČMUKAŘI MODŘIŠICE

Čmukaři se již dlouhá léta hřejí na výsluní loutkářských přehlídek, v oblíbených divadelních fandů zasvěcených i nezvěcených. Téměř od roku 1976, kdy soubor vzešel z klasické vesnické marionetové scény a vydal se na cestu hledání, objevování a omylů, stojí v čele souboru dvojice Jaroslav Ipser a Daniela Weissová. Čas od času se jim soubor rozroste, čas od času zmenší. Ale Daniela a Jarda hrají, vymýšlejí a režirují, zkrátka táhnou čmukařskou káru dál, již dvacet let. (Sestaveno z různých a různě otištěných, různými lidmi sepsaných informací o souboru Čmukaři.)

Obsah představení: Pohádka o trpaslících, Sněhurce a zlé královně. Po několikanásobných nepodařených pokusech královny zlikvidovat Sněhurku je královna trpaslíky potrestána. Opět zase jednou dobro zvítězilo a je možno páchat další dobré skutky.

Čmukaři

HODNOCENÍ
KRAJICKÝCH
PORT

ČMUKAŘI - SEDM TRPASLÍKŮ A SNĚHURKA

Příběh sedmi trpaslíků, řešící aktivně (a často krkolomně) spor svěžího a naivního mládí Sněhurky se stárnoucí jeduplnou nevlastní matičkou.

Pohled očima autorů D. Weissové a J. Ipsera, tradičně svérázný a humorný, přináší nejedno překvapení. Aktivnější jsou tentokrát trpaslíci.

ZUS na STŘEŽINĚ
SOUBOR BIFULE

Podivně odpoledne
Dr. Zvonka BURKEHO

BIFULE JE STUDENTSKÝ SOUBOR Z HRADCE A OKOLÍ. PROČ BIFULE? TO BYLO TAK: JEDNA NAŠE ČLENKY NĚ SI ZLOMILA FIBULU (ODBOBNÝ NÁZEV PRO LÝTKOVOU KOST), V POVRÁZOVÉM ŠOKU NÁM SDĚLILA, ŽE UTRPĚLA ZLOMENINU BIFULE. A NÁZEV BYL TU!

VEDE NÁS HODNÝ PAN UČITEL XIŘÍK POLEHŇA. VŠICHNÍ HO MÁME MOC RÁDI!

A PRAVĚ ON NÁM NAVRHL TUTO HRU, KTERÁ JE NÁM BLÍZKÁ SVOU NESMYSLNOSTÍ, DVOUSMYSLNOSTÍ A SMYSLNOSTÍ.

PODIVNĚ ODPOLEDNE DR. ZVONKA BURKEHO JE TAK PLNĚ SKRYTÝCH VÝZNAMŮ, SLOVNÍCH OBRATŮ A HRÁTEK, ŽE NENÍ VHODNĚ PRO DĚTI MLADŠÍ 14-TI LET.

A vítězí. Jak jinak.

Čmukaři je tentokrát pět. A je to vyrovnaný orchestr. Maňásky Jardy I. jsou půvabné drobnokresbou a člověk je vizuálně ocení spíše ve skupině. Protipólem jsou marionety imponantních rozměrů, na které si musí člověk chvíli zvykat. Takřka naturalistické obličejové tváře, jako těch sedm.

Zbývá ještě několik kroků k definitivní podobě. Opravdu se těším na výsledek.

Navrženo do širšího výběru na LCH.

Karel Šefrna

VAVŘINEC - DUCH MARTINA MACDONALDA

Autorská inscenace ambiciózního, inteligentního kolektivu mladých dívek objevující divákům svět lidových skotských pohádek zpracovaných objevitelným, netradičním způsobem.

Maximální jednoduchost, sdělnost, nápadivost, svěžít a přirozená kreativnost dívek nezátížených tradičními postupy, schopnost sdělit závažné téma a myšlenku hry bez didakticky vztyčeného ukazováčku, stylová čistota ve výtvarném i hereckém ztvárnění, komunikativnost s hledištěm. Jde o objev dramatický, interpretační, dosud neznámého souboru.

Jiří Davídek - předseda, Jitka Dvorská, Ivan Anton

ZDOBNÍČAN - JAK SE HONZA NĀUČIL BÁT

Pro své vystoupení si principál, režisér, výtvarník, technolog i herec, vše v jedné osobě, Michal Drtina, vybral hru jejíž text byl zveřejněn v 11. č. časopisu Loutkář. Líbila se mu její grotesknost.

M. Drtina hru zinscenoval ještě se dvěma spoluhráči, kteří před přehlídkou onemocněli a tak zůstal před rozhodnutím zda hrát, či nehrát. Rozhodl se hrát a rozhodl se dobře. Zdůrazňuji tuto okolnost také proto, že pravděpodobně ovlivnila celkové pojetí inscenace.

Viděli jsme představení sehrané marionetami na drátě, vlastní výrobky, které celému obraznému sdělení vyhovovaly a podporovaly je. Scéna byla velice stylizovaná, otevřená a loutky byly vedeny odkrytě. Konečně tím bylo podmíněno i zacházení s nimi. Viděli jsme představení lidsky komediální, komunikativní s divákem. Příběh byl veden s nadhledem k aktérům i k divákům. I s velkým porozuměním pro potřeby loutek a vedení příběhu skrze ně, komediálně a přes citlivé zveřejňování pocitů a jejich využívání ve hře. Zábavně a lidsky. Možná až s přílišným respektem k textu, neboť vše co bylo psáno, bylo i s uvedeným nasazením odehráno. A ukázalo se, že ne vše směřuje ve svých proporcích ke stupňujícímu se napětí a vede se vzrůstající intenzitou k cíli. Je tu najednou mnoho zápletek k řešení a jejich pojednání je místy nad únosnost zajímavosti celé inscenace. Jen na chvíli zmenšenou pozornost divákovu, však opět vyburcuje neutuchající aktivita principála, který mluví a jedná za všechny postavy srozumitelně a čistě, bez šarží a pitvoření, naprosto přirozeně. Pociťově a výrazně pojednává i závěr inscenace, s nadhledem a porozuměním pro pointu této anekdoty. Žel, i přes jeho dobře míněnou snahu není asi v jeho silách dosáhnout toho, aby zazněla jako vrchol, jako výrazný výsledek celého směřování inscenace, neboť sama autorčina myšlenka, že se Honza začne bát své ženy až se ožení, stojí v hierarchii ostatních situací předešlých níže a nemůže zaznít ve své plné síle hodnotově nadřazeného cíle. Navíc tato pointa mívá více anekdoticky k dospělému divákovi. Ten je snad pochopí, ale dítě?

Michal Drtina objevil pro sebe i pro diváky maximum. A proto jeho představení delegujeme na LCH i když se představení může přítomností dalších spoluhráčů případně proměnit. Ale zdá se, že tyto obavy jsou liché, neboť zárukou je výrazný cit pro situaci i pro loutkové divadlo, jeho divadelní řeč i jeho principy, který Michal Drtina již tak výrazně prezentoval.

(Lze si jen přát, aby diváci v Chrudimi viděli přinejmenším to, co jsme měli příležitost vidět my na krajské přehlídce.)

Jan Merta

VELKÝ největší

I sešla se opět rada moudrých a nejmoudřejších, aby hovořila o kvalitách i chybách představení. Na pořadu byly Kubula a Kuba Kubíkula Jabloneckého VOZICHETU, Červená Karkulka a Kulihrášek soboru Říše loutek a Byl jednou jeden soubor POLI z Hradce. Moderoval a překládal Luděk Richter.

VNÍMAVÝ KLID

Tak by se dala charakterizovat atmosféra v divadelní kavárně. Únava čtvrtého dne se na zúčastněných zatím příliš neprojevila a zájem o diskuse neutuchá (už jsme si i zvykli, že častěji mluví jen několik stále stejných jedinců, ale poslouchá se to dobře).

NEJVĚTŠÍM PROBLÉMEM VLADIMÍR VANČURA

To alespoň vyznělo z úvodu Miroslava Slavíka k diskusi o představení VOZICHETU. Samozřejmě, že nešlo o literární kvalitu, ale o převoditelnost do dramatického tvaru. Nedostatečné bylo také vytýčení hlavního tématu. Navržen problém Barbuchy: Když jste si mě vymysleli, tak se musíte o mě starat. Za Barbuchu se (i z jiných důvodů) přimlouval také Akram Staněk. Jinak potvrdil, že snahy o dramatizaci "Kubuly" končí většinou neúspěchem.

Přesto však mohla dopadnout inscenace lépe, kdyby...

nechyběla odvaha více si hrát - tvrdili jedni se klíčem k uchopení stala výtvarná složka - mysleli jiní se s loutkami hrálo a nebyly jen ukazovány - přisadil si další a čtvrtý (hádejte který) shrnul, že cesty jsou různé a pravdu mohou mít všichni. Problém byl nalezen i ve špatné expozici příběhu a teprve pak došlo mnohým, proč se jim představení nelíbilo a proč při něm tak dobře spali - NEBYLA ZIMA (prvotní motivace jednání K a KK).

Byla nalezena (a tím nejhodnějším z porotců) i pojmenována také pozitiva představení, především zaujetí a "pravdivost" herců i jejich technická vybavenost. Na závěr se soubor vyjádřil (jen) ke dvěma názorům. Medvěda neukradli u Kolína a scéna by mohla lépe fungovat, kdyby se na jeviště vešla celá. (Bohužel z krajské přehlídky nedošly technické nároky souboru)

NEBOJTE SE POHÁDEK

Leda by je hrála Říše loutek. Tak nějak vyzněla diskuse k představení Červená Karkulka a Kulihrášek. Někteří z diskutujících doporučovali představení upravit, jiní vůbec nehrát. Míra nevkusu přetekla. Nejvíce pobouřilo drastické zacházení s vlkem.

František Zborník provedl podrobnější úvod. Rozkryl problém neutrálního, nezdůvodněného úvodu a propojení obou pohádek, uvedl, že postřehl jediné sdělení je: Bude to legrace. A nebyla. Anebo taková podivná. Převyprávěním představení Kulihráška (využil asi šesti jiných pohádek) demonstroval bezradnost diváka. Tolik motivů, ale nikde se nesejdou. Proč?!?! Na závěr úvodu označil představení za omyl. (Bylo to takové "nizoučké".)

Luděk Richter přeložil znovu ve dvou větách a ke kritice se přidali další. Proti prapodivné aktualizaci pohádek a za návrat k pohádce blízké dětskému světu se postavili

lo hned několik diskutujících. Velmi záporně byla zhodnocena výtvarná složka inscenace. Z informací souboru byla asi nejzajímavější ta (pokud jsem dobře slyšel), že představení hrají doma ve vaně.

BYLI JEDNOU DVA

Povídání o posledním představení - soubor POLI: byl jednou jeden, zahájil Luděk Richter a překládal na oplátku František Zborník. Pochválen byl základní klíč, práce se zkratkou, nadhled, komunikace mezi oběma aktéry, cit pro klaunské až revuální provedení klasické pohádky, aniž se pohádka sama vytratila - tedy hlavně Budulíněk. Další dvě pohádky byly shledány problematičtější. Luděk uvedl paralelu mezi měknoucí paličkou a kvalitou představení. (Při postupném měknutí přestává plnit funkci - moje asociace je poněkud přizemnější)

Po tomto úvodu nastalo v sále opět "mlčení jehňátek". Ticho se ale postupně opět podařilo osvědčeným borcům vytlačit. Hezký byl příměr "několika patníků", které si aktéři do inscenace postavili a posléze o ně zakopli. Rozporné byly názory na setkání s nesprávným vlkem, likvidaci ježibaby, na loutky a scénu. Co se týče věkové adresnosti představení, se kterou měli někteří potíže, ale dá se hovořit o představení pro rodiče a děti (ani jedni by se neměli nudit).

Souborem byla vysvětlena především připomínka, že herecký projev Slávka Illiche připomíná Jana Wericha. Takže pro všechny: Slávek Illich nemůže za to, že je Jan Werich.

Zítra jsou na pořadu Pohádky na draka - OPÁL, Trilogie o pokladu - RÁMUS, Podivné odpoledne doktora Zvonka Burkeho - BIFULE a Lakomá Barka - HRUBÍN.

Zápis z jednání vedl

František Kaska

Poznámka: To že se seminaristé nezapojují výrazněji na velké diskusi nevyčítám, chápu, že vedle skutečně zkušených a chytrých diskutérů se lépe poslouchá. Většina seminářů mluví o představeních vždy ráno, ve svých skupinách.

DĚTSKÝ SEJŠN

Tak jsem vám objevil něco, co je hezké. A tož běžím vám to říct. Zatímco my dospěláci strááááše chytře mluvíme o představeních v Divadelní kavárně, jen o kousíček dál to samé dělají děti.

Udivilo mě, a má dvacetiletá pýcha na sebe to snad omluví, jak přesně, věcně a vlastně i promyšleně děti na jednotlivá představení reagují. "Ta Červená Karkulka (Říše loutek) vypadala jako Buzková." To zas jenom potvrzuje, že dítě je na představení partner herce a ne poněkud dementní pes, kterému musí být všechno vtlačeno do hlavy. Překvapilo mě i jak se děti při povídání navzájem respektovaly. Necht' tedy mluví samy:

Skřítek - Tři pohádky se zvířátky.

- Bylo to pro malé děti. Nezáživné. Nic se nedělo.
- Nejvíce se mi líbil vlk a liška.
- Líbilo se mi, že vlk se nevzdal, i když měl zlomenou nohu.
- Představení pro malé děti se pozná tak, že má příliš jednoduchý příběh, musí být vyprávěno tak, aby to pochopily, nesmí být složitá zápletky děje. Příběhy jsou poučné pro malé děti. (My už to víme, že vlkům se nemá otvírat.)
- Představení pro malé děti se také pozná, že jsou vypipované postavy.

Blučina - Šípková Růženka

- Bylo to vtipný, legrační. Mělo to humor - slovo i akce na jevišti.
- Děti to hrály s chutí a radostí.
- Líbila se mi sedmá sudička.
- Líbilo se mi, že kočárek se otočil, byl modrý a byl to chlapeček.

Říše loutek - Červená Karkulka a Kulihrášek

- Bylo to dělaný určitě pro malé děti, takový sladký a umělý, ale i pro malé děti by se mělo dělat slušný divadlo.
- Děti si nechají leccos vnutit. Nechají se splést kýčem. Ono je to líbivý a sladký, ale dětem by se neměl předkládat nevkus.

Vozichet - Kubula a Kuba Kubikula

- Líbila se mi scéna.
- Líbilo se mi, že se herci nebáli ukázat s loutkami.
- Šlo to ale v jedné linii a nemělo to šťávu. Bylo to pak furt stejné.
- Vadilo mně, že pořád spali, pak to člověka nutilo taky spát.
- Myslím, že malým dětem se to líbilo moc.
- Za těch 50 minut se tak moc nestalo.

PIKI Pezinok - Keď mama nieje doma

- Krásná práce s loutkou, on tu loutku úplně oživil.
- Chtěl ukázat, že tatínkové by se měli o děti starat víc.
- Moc se mi líbila scéna ve škole a ta s motýlem.
- Ta loutka opravdu bruslila.
- Krásně pracoval s hlasem.
- Líbila se mi scéna se školou, jak byli s Miškou stejní (klaunský nos a klobouk). Jak ji učil chodit a jak se krmili vzájemně.

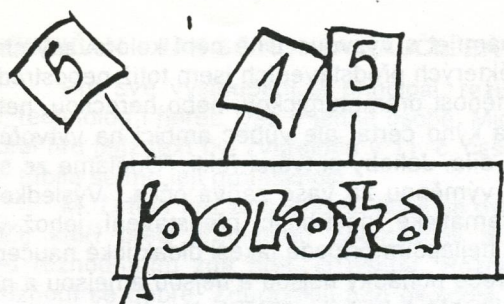
V Boudě - Žito a jeho ďábel

- Bylo to asi pro dospělé nebo pro hodně starší děti. Mně bylo 11 a moc jsem tomu nerozuměla. (Tady se debata trochu zadržela, a tak paní Lhotská navrhla, aby děti zkusily vymyslet podtitulek pod název pohádky.)
- Kouzelník Žito, aneb o pouličním kouzelníkovi, kterého si král najal do služby a pak ho povýšil.
- o dobývání české země
- souboj s ďáblem
- ďábel neexistuje
- válka je blbost
- spolupráce s ďáblem.

Ještě si neodpustím poznámku: Obdivuji paní Jiřinu Lhotskou, jak klidně a profesionálně moderovala tuto diskusi. (Slovo diskuse, v jeho plném významu, bylo použito záměrně. Hovořily děti 7 - 11 let.)

Petr Pelcl

VLASTENCOVÉ Z BOUDY

(Žito a jeho d'ábel)

Každému trochu ambicióznímu i slušnému výtvarníkovi loutkového divadla kazí jeho uměleckou vizi dokonalého kusu dvě tvůrčí složky: herci a režisér. Fatální je, že bez herců se divadlo neobejde. Vypustíme režiséra !! A je tu výtvarnická režie.

Ivan Nesveda je dnes předním a zhusta vyhledávaným scénografem profesionálních loutkových divadel. S jeho jménem je spojen současný boom divadla Alfa v Plzni, ale zrovna tak úspěchy posledních let Naivního divadla v Liberci. Jeho scénografická práce je bytostně propojená s autorskou realizací, jeho malířské kreace jsou téměř nepřekonatelné. Obdiv ke starému řemeslu a řemeslu vůbec oplodňuje znalostí moderních postupů. Je mistrem detailu, jeho ctižádostí je, aby jevištní artefakt (loutka, kostým, dekorace) byl dokonalý při pohledu z 20 centimetrů stejně jako z 20 metrů (výrok Ivana Nesvedy 2. 7. '96 dopoledne). Na úspěšných inscenacích se podílel jako scénograf, který determinuje výsledek svojí vizí, ale v průběžné diskusi s nejméně jedním dalším inscenátorem - s režisérem. Do "Boudy" si scénograf Nesveda odskakuje, "protože je má rád", ale taky proto, že jeho ambice tu nikdo neomezuje.

Text Jiřího Brdečky vznikl pro loutkové divadlo v 60. letech, v roce 1964 byl oceněn v literární soutěži. Je poplatný době ve svém ideovém vyznění: Obrozenecský výklad českých dějin s nejedlovským převodem do ideologie komunistického státu. Toto vnímáme více my dnes, než autor a inscenátoři ve své době. Zajímavé je, že Ivan Nesveda se ve své úpravě přiblížil civilnímu levicovému nazírání ještě blíže. Dopsal do původního textu Kašpárka jako veskrze lidovou figuru, která svojí plebejskostí záměrně snižuje významovou magickou podstatu Žita. Rezignuje na "magický realismus" původního textu. Už jsem napsal, že I. Nesveda je mistrem výtvarného detailu, přenáší tuto zálibu a schopnost i do režisérské práce. Řeší na úrovni práci s rekvizitou, ale tím často ve chvíli, kdy by mohl zaznít patos nebo monumentalita, dochází k "pimprláckosti" - k travestii, kterou máme tak rádi, ale tady jde proti ideí.

Tam, kde je scénograf příliš šikovný a umí reálně splnit všechno co text "předepisuje" mizí metafora!

Pavel Kalfus

VOZICHET Jablonec nad Nisou :
"Kubula a Kuba Kubikula"

Věřím, že Vančurovu kouzelnou knížku zná snad každé malé dítě, o nás starších ani nemluvě.

Příběh " z časů ušatých čepic " je mnohvrstevnatým vyprávěním NEJEN o medvěďáři, jeho medvědětí, strašidlu Barbuchovi a dalších postavách a postavičkách.

Nese v sobě zřetelnou pečeť doby, ve které byl napsán a především kouzelný, neopakovatelný Vančurův jazyk, pro který především tato kniha patří k tomu nejlepšímu z české literatury pro děti.

Převést toto výsostně epické dílo do dramatického tvaru, zachovat jeho poetiku a vytvořit inscenaci z toho poměrně malého množství dramatického materiálu je, myslím, velmi těžký úkol, který se jabloneckým nepodařilo zcela úspěšně vyřešit. Přesto, že představení mělo příjemný rytmus, kultivovaný projev a množství sympatických nápadů, neubránili se jeho tvůrci popisným, "realistickým" dialogům, které nastavují a zbytečně retardují hlavní dějovou linii příběhu. Nepodařilo se jim zcela využít jinak nápaditou a funkční scénu (např. v místě, kdy Kubula buší na vrata kovárny, ve které probíhá hádka kováře a kovářky, nebo tam, kde Barbucha "cestuje" na zavolání mezi šatlavou a kovárnou). Myslím, že herci sami v některých místech jistou bezradnost nad nepodadajícím materiálem Vančurova příběhu cítí (viz především davové scény ve Vařečkách a Hrnčích, kde má divák pocit, že herci neví, co a jak mají hrát).

Příběh nese jedno velmi důležité téma, pro mne dokonce nejdůležitější : téma zodpovědnosti, kterou pojmenovává medvědí strašidlo Barbucha : " když jste si mě vytvořili, tak máte za mně taky zodpovědnost."

V příběhu je samozřejmě traktováno tak, že platí nejen pro medvěďáře, ale pro lidi vůbec. Toto téma, které do značné míry určuje motivy jednání všech hlavních postav příběhu, se z inscenace souboru VOZICHET pro mně poněkud vytrácí, i když je zřetelné, že o něm herci vědí.

Soubor z Jablonce na Nisou si dal tentokrát laťku pořádně vysoko. Přesto, že jí zcela nepřeskočil, byl to, myslím, pořádný a poctivý skok a za to jim patří mé uznání. Vždyť některé laťky se dají bez námahy jednoduše přelézt ...

Mirek Slavík

POLI Hradec Králové: Byl jednou jeden...

S nevšední přesností, citem pro rytmus a timing, schopností pracovat s pauzou i zkratkou, a s přesnou mírou nadhledu vstoupí dva klauni - Jirka Polehňa a Slávek Illich - na jeviště a vykouzlí pomocí kouzelné paličky nejdříve čtyřstranný paravan a na něm hned pohádku O Budulínkovi. Je to dokonalé divadlo pro celou rodinu: dětem se dostane klasické pohádky a navíc, společně s dospělými ještě parádního nadhledu těch dvou. Jenže Budulínek skončí a ukáže se, že kouzelná palička změkla, vykouzlí ještě pohádku o Perníkové chaloupce a o Červené Karkulce, i v těch je spousta dobrých nápadů, fórků i gagů (pravda, jen jejich pointy jdou trochu do ztracena), jenže ty nápady jsou stejného druhu a začíná to působit, že soubor vystřílel prach a nic kvalitativně jiného ho nenapadá. Divák se pořád ještě baví, ale už mu trochu zbývá čas sledovat, jak je to všechno udělané a kdo sedí před ním a vůbec. Palička měkne a přestává fungovat.

Hradecký soubor přinesl však i přes drobné výhrady ve své dosud nejlepší inscenaci jednu skvělou věc: ukázal, že dospělý člověk může zůstat sám sebou a přitom inteligentně a srozumitelně divadelně komunikovat s dětskými i dospělými diváky. Ku prospěchu ono ho i divadla.

Bylo to příjemné osvěžení. Ke své škodě neskončilo Budulínkem.
Luděk Richter

Říše loutek - ČERVENÁ KARKULKA, KULIHRÁŠEK

Do Říše loutek jsme byli pozváni na Červenou Karkulku a pohádku O Kulihráškovi. Pozvání začalo, jak jinak, dlouhým úvodem, v němž se mnoho "žertovalo" a téměř nic nesdělilo. Rozumím té potřebě expozice, uvádím-li více pohádek v jednom představení, najít společný klíč, důvod, proč právě tyto a takhle, nastolení způsobu, který se prolne do celé inscenace a přispěje k jejímu tématu. Nerozumím té potřebě, pokud se nic z toho nesdělí, pokud se jen tak zažertuje a jen tak se herci představí. Myslím bohužel, že ten druhý případ se vztahuje na Říši loutek. Tahle neujasněnost tematická i příčinná se pak táhne celou inscenací. Příběhu Červené Karkulky se nedůvěřuje natolik, že by mohl děti oslovit, a tak se vymýšlí "boule na příběhu", jež mají být zábavné a nahradit tak téma, jež schází, příběh Kulihráška se poskládá z motivů pěti, šesti populárních pohádek bez ladu a skladu, aby jakž takž držel pohromadě. Smysl té práce však divákovi uniká. Největším rizikem se mi ovšem zdá, že uniká i samotným aktérům. Herci hrají dozajista technicky dobře, ale rychle je ta technika zradí a vyjeví, že tématem a stylem inscenace se hlouběji nezabývali. Něco je tu takové zdánlivě "vymakané" - hudba, herectví, ale jako by to viselo ve vzduchu nezakotveno do vědomí celku. Něco prozrazuje, co je zřejmě (teď se omlouvám za spekulaci) cílem souboru: líbit se a mít repertoár. Proto asi ta nesmyslně líbezná loutka Karkulky, proto ten autorský a dramaturgický guláš, proto ty herecké vtípky jdoucí zcela mimo proklamace pohádek. Hodně jsem při tom představení myslel na svou pětiletou Markétu. Věřte nebo ne, ale přijala bez obtíží a "překladů" velmi krutý příběh Karkulky, babičky a vlka, který jsem ji už dávno vyprávěl. Myslím, že mu rozumí a že i díky němu ví cosi o dobru, zlu, trestu a vině. Pyšně a nadutě si říká, že je to třeba i proto, že jsem se při vyprávění nešklebil, nedělal vtípky a nesnažil se pobavit hlavně sama sebe. Měl jsem potřebu to vyprávět jí. Jasně, někdy potom jsem si začal vymýšlet a děj a postavy všelijak měnit a pokrucovat (to není sranda vyprávět totéž po desáté), ale vždycky mě pokárala: "Říkej to pořádně, táto!" A já pochopil, že je to už její příběh. Že mně zbylo jediné právo: nést za něj odpovědnost.

František Zborník

LEKTOŘIcove
boubónky

PÁNBŮ VÍ,

že jsem se také podílel na nejednom divadelním průšvih. A dost možná ještě budu. Tak bych se snad neměl pouštět do reakcí ostřejších, než je konstruktivní, respektující kritika.

Ale lecos z toho, co jsem zatím na letošní Chrudimi uviděl na téma "divadlo pro děti", vyvolalo ve mně nutnost se vyrovnat. Se chránilo před postupující tísni.

Dnešní odpoledne (středa) jsem už měl na špičce tužky

plamenný pamflet s výzvou: "Dítě není kolorovaný chudinka!" V některých představeních jsem totiž nepostrádal pouze naplněnost dramaturgickou, nebo hereckou, nebo výtvarnou, a kýho čerta, ale vůbec ambici na vytvoření hodnotného díla. Jakoby si tvůrci řekli, "Uděláme ze sebe blbečky, výměnou za vaše zářivá očka." Výsledkem je pak nedramatické, nestrhující představení, jehož vrcholem je v nejlepším případě jakési didaktické naučení. Ale o tom přece pohádky nejsou a nejsou a nejsou a nejsou! A navíc: Má toto být nabídka divadla v opozici k animovaným televizním seriálům, nekonečným v počtu dílů i v hlupáctví?

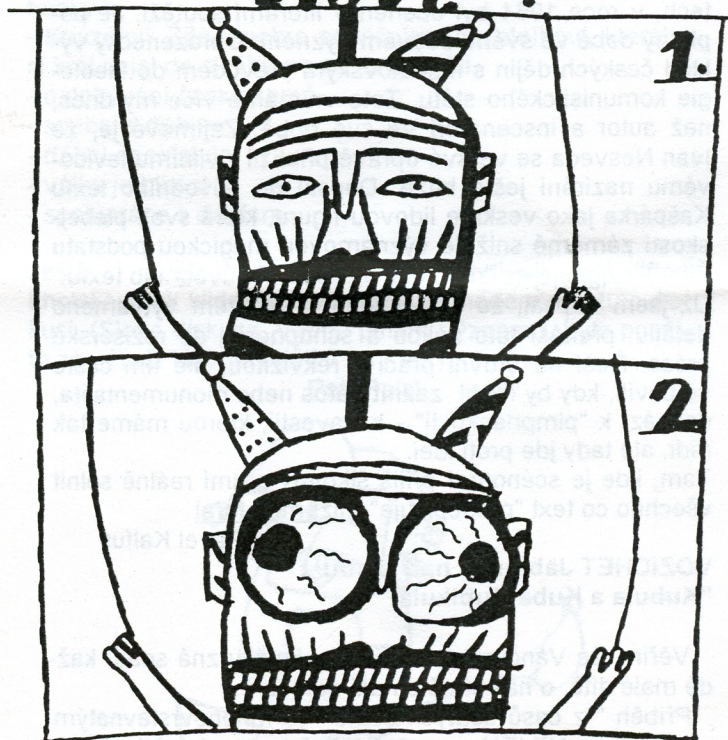
Pak moji vnitřní bouři navštívilo představení několika pohádek souborem POLI. Byl jednou jeden, se to jmenovalo. A to tedy pohládilo.

Nechci se pouštět do recenze, stejně o tom bude řeč v divadelní kavárně. Chci jenom souboru POLI poděkovat. Poděkovat za respekt a partnerský vztah, které ve středeční podvečer pocítilo mé dítě ve mně.

Dominik Tesař
Seminář E

Lektor VÝTVARNÉHO SEMINÁŘE Marek Zákostelecký
se vyjádřil obrazem:

Nevěříš při představení svým očím? Kup si nové!

REDAKCE

V Boudě Plzeň - Žito a jeho ďábel

Po příchodu do hlediště, pohledu na jeviště a prvních minutách očekávám něco velkého. A stalo se. Přišlo velké zklamání. Snažil jsem se, snažil: Vnímat, proč je mi předkládáno to, co vidím, ale zůstal skryt přede mnou důvod ten.

Z historicko-vlastenecké hodnoty příběhu mi naskakovaly pupínky. ("Husitské filmy" Otakara Vávry byly alespoň na profesionální úrovni.) Stavba příběhu je pochybená. Nenacházím jediný důvod, proč je představení loutkové, když připomíná nejhorší ochotnickou činohru. Nekonečné fádní mezihry jsou jen lekcí z kombinatoriky - výměny hudebních nástrojů a snad (?) i motivů, potřetí už to nevnímám. (Dříve uměli i zpívat). Z nekonečné nudy mně pak začínaly lézt na mysl "kozí nápady" a tak se na závěr ptám: "Co vlastně měl dělat Žito u Václava v ložnici?"

František Kaska

NÁROD SOBĚ aneb DIVADLO V BOUDĚ aneb KONEČNĚ VELKÝ PŘÍBĚH

V úterý večer se stalo kouzlo. Někdo zmenšil naši milovanou Zlatou kapličku a fouknul ji na jeviště Divadla Karla Pippicha. I s Umělci. Navrátili se pan Munzar v roli krále Zikmunda sice stále trucoval a citelně se to odrazilo na jeho hereckém výkonu, také Jana Březinová v roli Zuzanky neměla svůj den (nemyslím jen skvělou větu, která možná vejde do análů, ale nevím do jakých: "někdo jsem jde"), ale jinak se představení honosilo všemi atributy velkého Dramatu. Velká slova, vypjatý Patos a svérázný, ale Vlastenecký pohled na historii národa českého.

A Žito stejně prohrál, protože největší Kejkle se daly v podobě velmi nečekaných (a hlavně nepochopitelných) dějových zvrátů, a nakonec i král ho vyhodil ze své ložnice (a zůstal tam sám jen s proradným komořím, hanba).

Hudební složka představení (nesčetné kombinace kytara, dřívka, triangel - tamburína, kytara, flétna - flétna, dřívka, kytara, atd. + omiláný hudební motiv) ani zdaleka uspokojivě nevycpala časy na přestavby.

Ví někdo o čem to hráli? A ví to ti co to hráli? Velká bublina praskla.

S úpěnlivým zvoláním "Už žádnou další Zimní pohádku Jene Kačere"

Petra Kosová

Douška: Ksakru Boudáci, vždyť vy přece umíte hrát dobrý divadlo, a dokonce i loutkový, tak proč nás takhle šidíte s loutkovou čííínohrou bez hlavy a paty?

Vozichet Jablonec - Kubula a Kuba Kubikula

Začalo to tak nevinně. Výtvarně jednoduchá scéna imitující dřevo. Loutka medvěda sice připomíná spíše krtka, ale je s ní sympaticky nakládáno, sympatičtí a schopní jsou i oba aktéři. Vidím lehké, příjemné pohrávání si a před mýma očima uplynula první strana Vančurovy kni-

hy. Pak druhá, třetí - proboha, vrtá mi v hlavě, kolik stran vlastně ta knížka má? Hodně!

Pamatuji si, že v dětství jsem ji nezvládl přečíst celou najednou. A navíc mě ji někdo předčítá hlasem monotónním. Kde zůstala Vančurova poetika a jazyk? A kde divadlo?

A tak není divu, že hlava padá a padá...

František Kaska

PS: Proboha, na Chrudimi už by mně snad nemělo stačit, že soubor je plný sympatických lidí.

Poli Hradec Králové - Byl jednou jeden

Bylo-li představení Skřítku nazýváno "ženským divadlem", pak představení Hradečáků bez obav nazývám divadlem "mužským". Na jevišti existují spolu dva dědové, chvilku V + W, ale naštěstí tuto zrádnou cestu opouštějí a vydávají se na jiný, i když také trochu tenký led. Bavím se, směju, občas přímo zařvu, má to zkratku, nápady, nadhled, šmrnc. Alespoň do určité doby. Pak trochu dochází dech. Stále ještě dost humoru, ale ne už tak dobrého zrna. Inovace pohádky neznamena ještě novou kvalitu a ne každý nápad je nosný. Navíc mám problémy s tím, pro koho je představení určeno. Pravda ale je, že pro mě bylo ve své podstatě po třech dnech špatné kávy oním záchranným frťanem. (Tvůrci, díky. Přijďte si do redakce taky na jednoho.)

František Kaska

(TŘETÍ?) ŘÍŠE LOUTEK

- proč v úvodu představení nejdou titulky, když pro ně byly vytvořeny optimální podmínky?

- loutky mají úžasné rozděleníinterpretací hlásky.

- ptáci v Karkulce jsou veselí, vůbec ne úmorní nebo snad dokonce zbyteční, je hezké, jak je využita jejich akusticky konstantní dispozice: "Kuku, kuku, vlk ti utrhne ruku, kuku".

- nejvíc se mi líbilo, jak šel vlk na velkou, pak prasečí měchuřina a jak Karkulka trhá vlkovi borůvky jako palce a klade mu je do mordy, protože je to morbidní (oni mají vůbec sklony, ale o tom psala včera Dáda).

- scéna je mimořádně odporná. Takové kumulaci nevkusu se ani nechce věřit.

- vypravěči jsou dobrá věc. Mohou být i kapánek nyví, ale hlavně když posouvají děj a nezbytným škádlením odlehčují dané téma.

- Ema Zámečnicková: "Tu Karkulku koupili v německém obchodáku."

ZA CO?????!!!!!! ptám se já, Petra Kosová.

Pořád ještě za Sudety?

Kubula z Jablonce: A SPALI A SPALI,

v hledišti všichni spali.

Petra Kosová taky.

HRADECKÁ TWO BOYS SHOW

Pánové jdou někdy trochu do Wericha a občas se potkají u Kolína a místy je kaše kapánek nastavovaná,

ALE:

Loutky a scéna: doufám, že byli přítomní všichni letošní nekorunovaní kýčáři,

herecká potence JE v hojně míře přítomna (konečně!),

A: lidi jak já řvala smíchy.

HURÁ!!! KONEČNĚ DIVADLO, KONEČNĚ STYL!!!

Díky za živou vodu, máte u mě líbnutí - Petra.

KDO TO SEM POSLAL!!!

Reflektujeme na poznámku asi z předložského hronovského opozičního plátku Ježeček Kamzíček. Petr Lébl tenkrát navrhoval ZŘÍZENÍ POROTY, KTERÁ BY VYBÍRALA POROTY. Cítíme potřebu tento návrh aktualizovat v souvislosti s katastrofálně vysokým počtem průserových představení na letošní NÁRODNÍ přehlídce loutkových divadel LCH.

Věříme, že řada z vás sdílí naše rozčarování a roztrpčení - podaří se na toto téma otevřít v příštím (posledním) čísle Divahadla revue diskusi?

(Příspěvky noste do 19.00, nejpozději 20.00 hodiny večerní.)

informace ze seminářů

SEMINÁŘ - D Okem zevnitř

(jako polemika s Petrem Pelclem)

Vladimír Čada ve svém semináři opravdu pracuje "metodou přímého převodu lit. textu bez dramatizace v podstatě, režisérským způsobem". Jak už ostatně napovídá sám název semináře - Dětská literatura na jevišti. Ví, co chce a také proč to chce. Skutečně pracujeme se stylizovaným herectvím, "kde však nejsou lidé místo loutek" a nevodíme sami sebe, ale kde se učíme, jak s minimem výrazových prostředků a rekvizit (papírové čepice, jedna židle, smetáček) dosáhnout maximální účinnosti.

Napínavý je i proces, při kterém režisér (V. Čada) zadává instrukce a aktéři hledají svou cestu, jak přijmout režisérovu představu a přitom ji sami tvůrčím způsobem naplňovat.

"Režijní přístup k inscenaci" odhaluje nejen zákulisí přípravy a kroků, které vedou od textu v knize na jeviště, ale hlavně pootevřít dveře, kterými lze nahlédnout do kuchyně svébytné a nenapodobitelné poetiky, kterou dýchají vlastní představení V. Čady. Jako seminaristka třídy D mohu konstatovat: Dřina toť v pravdě divadelní, a taková, jak má být.

Radka Svobodová

Redaktoři: Petra Kosová,
František Kaska

Elév z alibismu: Petr
Pelcl

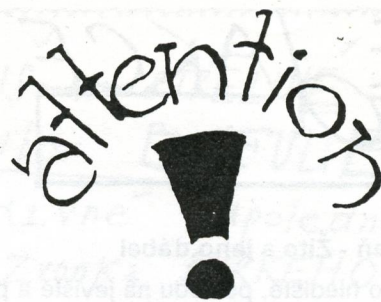
Nepřítomní výtvarníci:
Jirka Šampalík, Mirka
Škardová,
děti 81. MŠ Plzeň-Vinice
S přepisováním
pomáhá:

paní Eva Dušková
Vydátná pomoc
při realizaci:

pan Jiří Kadeřávek,

paní Kamila Skopová a další

Tisknou Vodní zdroje. Děkuje!

ODJEZD

V sobotu 6. 7. Budete muset OPUSTIT INTERNÁTY a ubytovny podle místních pokynů. Od 9.00 do 18.00 si můžete veškerá ZAVAZADLA a vše co chcete (?) uložit v šatně Divadla K. Pippicha, kde budou pod stálým dohledem.

NABÍDKA !!!

Který loutkoherec (nejraději marionetář) by měl zájem o angažmá ve Švýcarsku (turné po Evropě) od 14.10.1996 do konce ledna 97 (s vánočně-novoroční pauzou) a od 17. do 25. 4. 1997?

Další podrobnosti na tel. 0455/970 46 (do 12.7.) nebo v pátek 5.7. mezi 16.40 a 17.00 u informačního stánku v divadle K. Pippicha.

KDO ZTRATIL HODINKY - červené, dámské, vyzvedněte si je v informačním centru ve vestibulu divadla.

Děkujeme vaší LÁZNI

(KNIHY - PUBLIKACE)

ARTAMA nabízí u pravé šatny Divadla Karla Pippicha následující nepostradatelné publikace, jež patří do knihovničky každého ctidbalého divadelníka:

Hana Budínská: AŽ UŽ SI MOHOU NAŠE DĚTI VE SVÉ ŠKOLE HRÁT! neboli Tvořivá hra s nejmenšími. Publikace s poněkud dlouhým názvem se jen zdánlivě týká pouze školy. Ve skutečnosti rozvíjí pro loutkáře tak důležité orgány jako je zrak, sluch či hmat a tak nepostradatelné dovednosti jako je pohyb s předmětem i bez něj, mimojazyková i jazyková komunikace atd. atd.

Hana Budínská: HRY PRO ŠEST SMYSLŮ - Kartotéka pro loutkáře i neloutkáře, kteří si umějí hrát s dětmi - nepotřebují snad ani komentář. Snad jen, že je uspořádáno ve formě kartiček k jednotlivým tématům a může se tak stát základem individuálně budované kartotéky na celý život. Hanka Budínská nezapře, že byla a je loutkářkou citlivou a tvořivou.

Miroslav Slavík - CESTA K DIVADELNÍMU TVARU S DĚTSKÝM KOLEKTIVEM. Tohle dílko patří mezi ty, které by svým titulem mohly povrchního pozorovatele odradit, Chybil by. Mirek tu jak v inscenační tak v metodické rovině přináší řadu inspirací, které mohou být přínosné i v práci s dospělými (zejména těmi mladými duchem) a to včetně loutkářů. A jako bonbónek přidává i pět ze svých úspěšných scénářů posledních let. A kdo ví, zda by se mezi nimi při bližším ohledání našlo i něco pro vás.

Šárka Štembergová-Kratochvilová - METODIKA MLUVNÍ VÝCHOVY DĚTÍ - patří ke klasice klasicky mluvní výchovy, působivší druhdy i coby pedagožka loutkářské katedry DAMU. Publikace je rozdělena do kapitol dle věku dětí, s kterými pracujeme a pojednává taková témata jako rytmické a melodické citění, držení těla, dialog, dech, prostor, rezonance, tempo, důraz... A mohu z vlastní zkušenosti říci, že to vše dokonale funguje i s dospělými - chtějí-li.

Zvláštní číslo TVOŘIVÉ DRAMATIKY '95 shrnuje nejpodstatnější články ze zpravodajů dětských divadelních přehledů za předchozích deset let.

Tak tedy... (Dokud je co.)

Luděk Richter

SPOLEČENSTVÍ PRO PĚSTOVÁNÍ DIVADLA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

DOBŘE DIVADLO DĚTEM

INFORMUJE O SVÝCH KLUBECH

Máte-li zájem podílet se na poskytování dobrého divadla dětem, nabízíme vám členství v některém z klubů DDD:

KLUB RODIČŮ DDD

- dá možnost rodičům s dětmi seznámit se s informacemi, které se snaží svou kvalitou potěšit děti i jejich rodiče
- dá v jednotlivých obcích možnost vytvářet společenství lidí s hlubšími kulturními, lidskými i pedagogickými zájmy
- nabídne dětem a jejich rodičům zvláštní pořady vytvářené pro určitou zvláštní příležitost a konkrétní místo
- otevře jim výhled i do dalších oblastí tvořivé aktivity
- bude se pokoušet budovat kulturní milieu místa

KLUB PEDAGOGŮ DDD

- nabídne pedagogům seznamy inscenací doporučených DDD
- umožní shlédnout cykly inscenací provázené diskusí s tvůrci o jejich smyslu, námětech a možnostech dalšího využití
- nabídne nad inscenacemi setkání odborníky v oboru dětské tvořivosti, psychologie, sociologie, pedagogiky a různých oborů umění na výše zmíněná témata
- umožní setkávat se s podobně orientovanými kolegy a spojovat síly při řešení společných problémů

KLUB KULTURNÍCH ORGANIZÁTORŮ A MANAŽERŮ DDD

- nabídne lidem zabývajícím se šířením kultury seznamy inscenací doporučených DDD
- umožní shlédnout cykly inscenací, provázené diskusí s tvůrci o jejich smyslu, záměrech a možnostech dalšího využití
- nabídne setkání s odborníky v oboru dětské tvořivosti, psychologie, sociologie, pedagogiky a různých oborů nad inscenacemi pro děti a mládež
- umožní setkávat se s podobně orientovanými kolegy a spojovat síly při řešení obdobných problémů

KLUB TEORETIKŮ DDD

- bude usilovat o sdružování teoretiků divadla, psychologů, sociologů, pedagogů apod. k práci na vytčeném poli
- dá teoretikům možnost nahlédnout do dílny divadelních tvůrců a tvůrcům být v aktivním dialogu s teoretiky
- bude podněcovat a organizovat konkrétní výzkumné projekty a usilovat o publikaci jejich výsledků

KLUB NOVINÁŘŮ DDD

- přinese komplexní informovanost o divadle pro děti a činnosti DDD
- nabídne setkání s odborníky v daném oboru

Bližší informace získáte na adrese DDD, Chopinova 2,
120 00
Praha 2.

dezinformátor

Chrudimí obchází Fantóm Profesionál. V jedné ruce třímá lyru pil-sensis, v druhé notýsek s nejoblíbenějšími loutkářskými protest-songy a lživě se vtírá do přízně --- do přízně. Tklivé tóny strunného nástroje ve spojení s jeho podmanivým hlasem uvádějí mnohé dámy do stavu eufórie, která by mohla být na obtíž hladkému průběhu letošní LCH. Tiskový mluvčí Puppet police připustil mírné znepokojení, ale současně vyjádřil přesvědčení, že si působení Fantóma nevyžádá rasantní zásah. Jak uvádí jeden náš - ne vždy úplně přesný - zdroj, jedná se zřejmě o profesionála z Čadu.

dementi

Není pravda, že Vladimír Čada zakládá spolu se svými seminaristy DD Omega, neboť chce naplnit svoje ambice loutkáře s nejširším uměleckým rejstříkem.

VYHRÁLI JSTE ??? NEVYHRÁLI !!!

Tajenka doplňovačky z minulého čísla Divahadla revue zní:

KDYŽ V DIVADLE ZAZNÍ ZVON,

ZAHRAJEM SI JÁ - TY - ON.

ROZSVÍTÍ SE LAMPION,

UVIDÍME JÁ - TY - ON.

Autorem této prastaré (dnes již notoricky známé) bajky je arabský mudrc (nar. přibl. koncem 8. st. př. n. l.), jehož jméno musí zůstat v rámci bezpečnosti utajeno.

ČESKÁ SPOŘITELNA a.s.
HLAVNÍ SPONZOR
45.LCH